

Het ‘bewijs van adel’ van don Francisco Massue y Blanco uit San Lúcar de Barrameda (1687)

Pieter Donche

IN 1687 LIET DON FRANCISCO MASSUE Y BLANCO uit San Lúcar de Barrameda (Andalusië, Zuid-Spanje), zoon van Lorenço en Antonia Blanco een uitgebreid ‘bewijs van adel’ samenstellen. Hij was een migrant van de tweede generatie, zijn vader Lorenço (Laurentius) was nog geboren in Brugge¹ maar geëmigreerd naar San Lúcar en daar gehuwd. Deze havenstad op de Guadalquivir aan de Atlantische Oceaan was een poort van waaruit vele vloten naar de Nieuwe Wereld trokken en waar tal van handelaren zich gevestigd hadden, waaronder ook velen afkomstig uit de Spaanse Nederlanden.

Francisco wilde zijn goede afkomst voor de Spaanse overheid bewijzen en deed daarvoor beroep op een Pedro Ignacio (Pieter Ignaas) van de Velde om voor hem in Vlaanderen alle beschikbare wettelijke middelen aan te wenden voor dit doel. Zijn agent ter plaatse verzamelde getuigenissen bij burgers, geestelijken en edellieden en organiseerde bezoeken aan kerkelijke instellingen waar sporen van Francisco’s voorouders te vinden waren die zijn afkomst konden bevestigen.

Het resultaat van dit, op zeer formele wijze uitgevoerde onderzoek, was een omvangrijk document²: er werden daarvoor 36 bladen (72 bladzijden, gepagineerd) op groot formaat papier (32,5*b* x 37*h* cm) vol gepend en gebundeld in een perkamenten kaft. De teksten werden steeds zeer verzorgd geschreven en geïllustreerd met prachtig uitgevoerde tekeningen. Het document is, op enkele citaten van grafschriften in het Vlaams of Latijn en een enkele verklaring in het Vlaams van de pastoor van Damme na, geheel in een 17de-eeuws Spaans (inclusief vertalingen van andere Vlaamse teksten).

Net zoals voor een Vlaming uit de 21ste eeuw zonder ervaring ermee, 300 jaar oude ambtelijke Vlaamse teksten ondoorgrondelijk lijken, is, zoals we mochten ervaren, voor iemand met alleen kennis van hedendaags Spaans ook het 17de-eeuwse ambtelijke Spaans al even ondoorgrondelijk.³ Zonder Spaans

te kennen maar met inmiddels wel een kennis van dit soort documenten⁴ konden we er toch genoeg uit begrijpen om er iets zinnigs over te vertellen. Maar heraldiek, waar het in dit tijdschrift toch in de eerste plaats om te doen is, spreekt, zeker als die zeer mooi uitgevoerd is, tot ieders verbeelding ongeacht de moedertaal.

Titelblad en inleidende illustraties

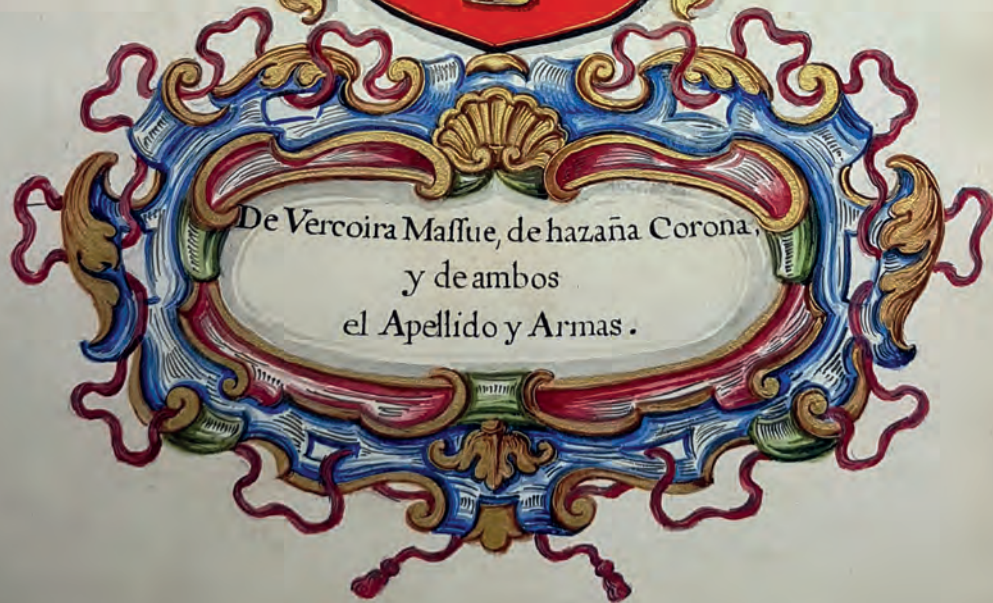
Het titelblad vermeldt in een barokke ingekleurde cartouche een lange titel: LIBRO DE PRUEBAS / DE LA NOBLE / DECENDENCIA Y FILIACION / DEL SEÑOR CAPITAN / DON FRANCISCO / MASSUE / Y / BLANCO / Natural de la Ciudad de san Lucar de / Barrameda en España / y agora vezino de la Ciudad de / Havana / en la Isla de Cuba / *Hecho* / A su pedimento en los Estad^{os} / de Flandes, Año M.DC.LXXXVII.

Dit kunnen we vertalen als: *Boek met de bewijzen van de edele afstamming en verwantschap van de heer kapitein don Francisco Massue y Blanco, geboortig van de stad San Lúcar de Barrameda in Spanje 'y agora vezino' van de stad Havana op het eiland Cuba. Gedaan op zijn verzoek in de landen van Vlaanderen in het jaar 1687.*

De precieze betekenis van 'y agora vezino'⁵ ontgaat ons, maar misschien betekent het wel dat hij verbleef in Havana op het eiland Cuba, toen een Spaanse kolonie in de Nieuwe Wereld.

Het titelblad wordt meteen gevolgd door een prachtige heraldische voorstelling van het familiewapen Massue: *in keel twee knotsen schuinkruisgewijs geplaatst, in de voet een kroon met drie fleurons, alles van goud.* Het familiewapen is een sprekend wapen: de Franse heraldische term *massue* betekent immers strijdknops (knuppel), een zware houten stok met brede knop.⁶ In een cartouche eronder lezen we: *De Vercoira Massue (= knots), de hazaña Corona (= kroon), / y de ambos (= beide) / el Apellido y Armas (= de naam en het wapen),* waarschijnlijk wordt hier bedoeld op de naam en het sprekend wapen.

De Vercoira Massue, de hazaña Corona,
y de ambos
el Apellido y Armas .

Siguen
LOS QUATRO COSTADOS
Del Señor
DON LORENZO
MASSUE
 Natural de la Ciudad de Brugas
 En los Estados de Flandes,
PADRE
Del Señor Capitan
DON FRANCISCO
MASSUE Y BLANCO
 Natural
 De la Ciudad de san Lucar
 de Barrameda en España.

Daarna volgt, binnen twee dubbelgestreepte kaders in grote letters de aankondiging van een kwartierstaat: *SIGUEN* / **LOS QUATRO COSTADOS** / *Del Señor* / **DON LORENZO** / **MASSUE** / Natural de la Ciudad de Brugas / En los Estados de Flandes, / *PADRE* / *Del Señor Capitan* / **DON FRANCISCO** / **MAS-SUE Y BLANCO** / Natural / De la Ciudad de san Lucar / de Barrameda en España. Het volgende blad toont een prachtig getekende kwartierstaat met familiewapens van don Lorenço Massue, geboortig van Brugge in Vlaanderen, vader van de heer kapitein Francisco Massue y Blanco, geboren in de stad San Lúcar de Barrameda in Spanje. De kwartierstaat – vertaald naar het Nederlands – kunnen we lezen als:

1. Lorenço MASSUE, geboren te Brugge, gehuwd te San Lúcar de Barrameda met Antonia Blanco, ouders van Francisco (en Adriana, gehuwd met Diego (Jacob) Bartolome).
2. Adriaan MASSUE, jonker, die overleed op 9 oktober 1628 en ligt (begraven) in de (kerk van de) Eeckhoutteabdij in de stad Brugge, gehuwd met:
3. Anna VERPOORT, overleden in 1628, begraven in de gezegde kerk bij haar echtgenoot.
4. Jan MASSUE, jonker, overleden op 7 juni 1570, gehuwd met:
5. Anna DE WITTE, overleden op 4 januari 1579.
6. Jan VERPOORT, jonker, overleden in juni 1579, gehuwd met:
7. Maria VAN NIEUWENHOVE, overleden op 10 mei 1580.

Verband met een gelijkaardig document

In een bijgeschreven regeltje in de kwartierstaat lezen we dat Lorenço Massue en Antonia Blanco, naast een zoon Francisco ook een dochter *doña Adriana casada* [gehuwd met] *Diego Bartolome* hadden. Dit regeltje legt een verband met een ander geheel gelijkaardig ‘bewijs van adel’ dat tien jaar later, in 1697 werd samengesteld.⁷ Dit laatste document was opgemaakt voor don Felix Bartolome van Postel, zoon van don Diego [Jacob] Bartolome, geboren te Brugge en gehuwd te San Lúcar de Barrameda met Adriana Massue y Blanco, de zuster van don Francisco. Deze Felix Bartolomé van Postel was dus een neef van Francisco Massue y Blanco.⁸

Gezien de maternele voorouders van don Felix Bartolome ook de voorouders van don Francisco Massue y Blanco zijn, overlapt tussen beide documenten een belangrijk deel van de genealogische informatie⁹ en iconografische documentatie. Het onderzoek zelf werd in 1697 trouwens ook geleid door dezelfde Pieter Ignaas van de Velde.¹⁰

Het ‘bewijs van adel’ van Felix Bartolome, ook een document van 39 bladen papier (30*b* x 39*h* cm) onder perkamenten kaft, werd al uitgebreid vanuit kunsthistorisch standpunt (grafmonumenten, triptieken) bestudeerd.¹¹ Wat de vormgeving van het document betreft springen op alle vlakken de frappante gelijkenissen eruit. Alles wijst erop dat dezelfde kalligrafen en tekenaar hebben ingestaan voor de zeer verzorgde teksten en de prachtige tekeningen in de stijl en kwaliteit als tien jaar eerder.

Inhoud van het document Massue

Gezien de grote gelijklopendheid met het document Bartolome van Postel, dat al uitvoerig bestudeerd werd, geven we hieronder alleen een overzicht in vogelvlucht van de inhoud. We gaan niet in op de details van de procedure van getuigenverhoren, de wijze van optekening van grafschriften, memorietafelen, onderzoeken in parochieregisters of in andere archieven omdat we zoiets al in detail deden voor een ander ‘bewijs van adel’, dit voor don Pedro Harou uit Cádiz.¹²

Zoals gebruikelijk werden aan een aantal vragen voorgelegd (hier twee reeksen van zes) en hun antwoorden opgetekend. Een onder hen was *P. Lotijns*, dit is de Brugse genealoog Pieter IV Lootyns¹³ (zie zijn handtekening op blz. 12). Ook enkele plaatsbezoeken werden uitgevoerd: men bezocht de Eeckhoutteabdij, de ‘*Wijngaardekerk*’ (d.i. de kerk van het begijnhof Ten Wijngaarde

te Brugge), de Brugse St.-Donaaskathedraal en O.-L.-Vrouwkerk en de kerk van Damme. Die getuigenverhoren zullen wel in het Vlaams afgenomen zijn, maar de neerslag in het document was in het Spaans, tenzij voor de verklaring van de pastoor van Damme, deze werd in het document in het Vlaams overgeschreven maar gevolgd door een Spaanse vertaling ... Ook voor de Vlaamse tekst van grafschriften op grafstenen die op bijna fotografische wijze werden nagetekend werd steeds een Spaanse vertaling van het grafschrift toegevoegd.

Deze grafschriften bevatten uiteraard belangrijke genealogische informatie. Zo werd uit de Brugse Eekhoutteabdij (toen in de huidige Eekhoutstraat) de grafsteen van Adriaan Massue en Anna Verpoort nagetekend (blz. 49):

D.O.M. / SEPULTURE / VAN IO.^R ADRIAEN F.^S IO.^R IAN MASSUE ENDE VAN IO.^E ANNA F.^A / IO.^R IAN VERPOORT SYN WIJF / BEYDE INDEN HEERE / ONTSLAPEN OPDEN IX. 8BRE / 1628, GHEFONDERT HEBBENDE / TWEE JAERLYCXSE MYSSEN / TOT LAVENISSE VAN / HUN SIELEN. (vertaling in Spaans op blz. 50).¹⁴ Zij waren gehuwd in de Brugse St.-Gilliskerk op 10 november 1593, in welke parochie ze beiden eerder al woonden. Adriaan Massue was omstreeks 1622 ook lid van de broederschap van het H. Sacrament aldaar.¹⁵

In de kerk van het begijnhof Ten Wijngaarde (Brugge) vond men een drieliuk voorstellend de H. Maagd Maria die het kind Jezus de borst geeft. Op de rand onderaan zijn de wapens geschilderd van de echtparen Massue & de Witte, Massue & Verpoort en Verpoort & van Nieuwenhove en het jaartal 1617, allicht het jaar van schenking van deze triptiek door het echtpaar Adriaan Massue – Anna Verpoort aan de Eekhoutteabdij (waar zij ook begraven werden). Het drieliuk werd nagetekend op blz. 51.¹⁶ (*Afb. blz. hiernaast.*)

In de kerk der Predikheren (dominicanen) tekende men het grote grafmonument van zwart marmer, opgericht in 1543 voor Joannes de Witte, bisschop van Cuba († 15 augustus 1540¹⁷) na (blz. 52).

Het grafschrift luidt: DEO OPT.(IMO) MAX.(IMOQUE) / REVERENDO PATRI D. D(OMI)ÑO. JOANNI DE WITTE / PRIMO AD CUBAM ORDINATO EPISCOPO, AC / SERENISS.(IMAE) REGINAE FRANCIAE LEONORAE ARCHIELEMOINARIO EIU(SQ.)UE CONFESSIONIS / AUDITORI, QUI POSTERITATI IN EXEMPLUM, / PUBLICAS IN HAC URBE PRAELECTIONES / STUDIOSORUM GRA.(TIA) LIBERALITER INSTITUIT, / PIETATIS ET RELIGIONIS ERGO HOC / MONUMENTEM POSITU(M) EST. OBIT XVIII KI. SEPTEMB. ANNO D(OMI)ÑI. M.D.XL.¹⁸ (met Spaanse vertaling op blz. 55). (*Afb. volgende blz. 124.*)

Jan de Witte (1475-1540) was de zoon van een Brugs handelaar die handel dreef met Spanje. Hij werd dominicaan na zijn noviciaat in Valladolid. Sinds 1506 resideerde hij aan het Hof als leermeester Spaans-Nederlands voor de kinderen van Filips de Schone, de vader van de latere keizer Karel en de prinsessen Eleonora (later gehuwd met de Franse koning François I), Isabella (gehuwd met koning Christiaan II van Denemarken) en Maria (koningin van Hongarije, later landvoogdes der Nederlanden). In 1517 werd hij de eerste bisschop in functie van Santiago de Cuba en hij resideerde in Cuba van 1517 tot 1522 en 1528-1530. Hij verzaakte toen aan zijn bisschopszetel en keerde terug naar Brugge naar een statig bisschoppelijk paleis (Garenmarkt) dat het 'Hof van Cuba' werd genoemd.¹⁹

In zijn testament beval hij de oprichting van dit grafmonument.²⁰

Op blz. 54 vindt men nog tekeningen van de grafplaat (onderste deel lijkt verdwenen) van een van Nieuwenhove en op blz. 56 een tekening van het grafplaatje van Jan Massue en Anna de Witte met grafschrift: D.O.M. / SEPULTURE VAN IO.^R IAN MASSUE / DIE STORF 7 IUNI 1570 ENDE VAN / IONCV.^E ANA F.^A IO.^R IOOS DE WITTE / SYN WYF OBYT 4 LAUWE 1579. Ook dit werd weer voor de Spaanse lezer vertaald (*las quales palabras flamincas traducidas en lengua Española significan lo sequiente ...* [dewelke Vlaamse woorden vertaald in de Spaanse taal het volgende betekenen ...]

Op blz. 59 werd nog een tekening gemaakt van een grafplaatje Verpoort – van Nieuwenho-

ve met randschrift: HIER LICHT BEGRAVEN IO^R IAN VERPOORT OVERLEDEN JUNY 1579 (midden, onder beide wapens) ENDE VAN IONCVR^E MARIE F^A IO^R / MICHEL NIEUWENHOVE SYN WYF / DIE START DEN 10. MEYE 1580.

Op de blzn. 64 tot 68 vinden we de goedkeuring van het dossier door de wapenherauten Vlaanderen en Artesië: *don Carlos Falentin y don Pedro de la Tombelle, heraldos y Reyes de Armas ... Flandes y Arthois* met aan het eind hun beider handtekeningen en de zegels van hun functie gedrukt door opgekleefd papier boven was.

Van blz. 68 tot blz. 72 volgen dan een hele reeks attestaties van echtheid van handtekeningen en bevestigingen van de vernoemde functies van eerdere attestanten: zo bevestigen drie Brusselse notarissen (Carlos Fortunatus Fri-bels, G. van Doren en Juan Druyts) met een akte van 9 september 1687 de handtekeningen en zegels van de twee herauten. Op hun beurt bevestigen drie Brusselse handelaars tien dagen later, op 19 september de handtekeningen van deze drie notarissen. In een derde akte van 24 september bevestigde Joannes de Blessy, priester, gegradueerd kanunnik van de Brugse St.-Donaaskathedraal de uittreksels gemaakt uit de parochieregisters. Ook de Brugse bisschop Hubertus Guilielmus liet door zijn secretaris nog een akte van 25 september 1687 opnemen en ten slotte als hekkensluiter tekende en zegelde Ignacio Alb. de Aranda voor de consul van de Spaanse Natie te Brugge op 16 september 1687.

Men ziet, het ging er allemaal heel formeel aan toe, met een diepgaand uitgevoerd onderzoek volgens een strakke geijkte procedure en alles bekrachtigd met tal van attestaties van waarachtigheid.

Deze documenten bevatten meer dan eens de tekst van grafschriften of afbeeldingen van grafstenen of -monumenten die nu niet meer bestaan en soms ook niet voorkomen in handschriftelijke of gepubliceerde grafschriftenverzamelingen, zoals hier bv. de grafsteen van Adriaan Massue en Anna Verpoort (1628), het drieluik in het Begijnhof²¹ of het grafmonument van Joannes de Witte opgericht in 1543.²²

Eindnoten

¹ Gedoopt in de Brugse St.-Gilliskerk op 29 december 1609, zie R. VAN BELLE, 'Het bewijs van adel van Félix Bartolomé van Postel. Een onvermoede (kunst)historische

bron voor het 17de-eeuwse Brugge', in: *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis te Brugge*, 144 (2007), pp. 49-85, i.h.b. pp. 71-72.

² KBR, handschriften, Fonds Goethals, nr. 1371.

³ Bij een ander gelijkaardig dossier (Harou), dat in het Frans gesteld is maar met enkele tekstjes toch in het Spaans, mochten we ervaren dat zelfs voor een beroepsvertaler Spaans – Nederlands het oude 17de-eeuwse Spaans lastig om begrijpen is.

⁴ Zie onze behandeling van het ander gelijkaardig document gemaakt voor een lid van de familie Harou in Cádiz: P. DONCHE, 'Het bewijs van adel van don Pedro de Harou uit Cádiz (1680): een bron voor verdwenen heraldiek in de Zuidelijke Nederlanden', in: *Miscellanea Heraldica I (Heraldicum Disputationes Jubileumuitgave 25 jaar)*, Wijnegem, Homunculus, 2020, pp. 44-73.

⁵ Betekenis onduidelijk: 'agora' betekent: een centraal openbaar plein (in de Oud Griekse steden), marktplaats, *vezino* (allicht in modern Spaans: *vecino*): in de buurt van.

⁶ C. PAMA, *Prisma van heraldiek & genealogie*, Utrecht, 1990, p. 390 (*massue*) en 192 (*knots*).

⁷ Ook bewaard in het Fonds Goethals (nr. 1210).

⁸ Zie ook het genealogisch schema in R. VAN BELLE, a.w., p. 51.

⁹ Zie ook R. VAN BELLE, a.w., p. 55.

¹⁰ R. VAN BELLE, a.w., pp. 49 en 51. Beide documenten zijn ongetwijfeld ook gelijktijdig door Felix-Victor Goethals verworven: we vinden ze beide (met nog drie andere) vermeld in een Brugse veilingcatalogus uit 1870: *Catalogue de la belle collection de livres consistant principalement en ouvrages de jurisprudence, littérature, histoire, économie politique et financière; provenant de la bibliothèque de M^e Ch. van Renterghem*, Brugge, C. De Moor, boekhandelaar, 1870 [veilingcatalogus, Brugge, Huidevettersplein, 7 en 8 december], p. 54, nrs. 607 (Massue y Blanco) en 608 (Bartolomé van Postel), FG, nr. 1210. De andere betreffen de families De Mahieu (1680, nr. 609), Le Prince (1684, nr. 610) en de Meester (nr. 611). De twee laatste bevinden zich ook in het Fonds Goethals, resp. nrs. 1414 en 1375, dit van De Mahieu is spoorloos. De catalogus vermeldt over deze vijf documenten: *Les cinq numéros qui précèdent (607 à 611) sont de beaux manuscrits contenant une quantité de magnifiques blasons, monuments funèbres, reproductions de tableaux etc., supérieurement coloriés, rehaussés d'or et d'argent; quelques-uns de la grandeur de la page.*

¹¹ R. VAN BELLE, a.w.

¹² P. DONCHE, 'Het bewijs van adel van don Pedro de Harou ...', *art. cit.*

¹³ Over hem, zie: P. DONCHE, 'De Brugse historieonderzoeker Pieter [III] Lootyns (1586-1653) en de genealoog Pieter [IV] Lootyns (1624-1701), (deel 1) – Biografieën', in: *Vlaamse Stam, tijdschrift voor familiegeschiedenis*, Antwerpen, Familiekunde Vlaanderen, 50 (2014), nr. 6, pp. 511-529.

¹⁴ Zie ook R. VAN BELLE, a.w., p. 69. In de tekst heeft men het verkeerdelijk over "Yvan Massue en Anna Verpoort", het moet zijn: "Adriaan Massue en Anna Verpoort". In

de bijhorende voetnoot 23 wordt in de transcriptie van de Spaanse tekst als voor- naam “Yvan” vermeld, maar dit is een verkeerde lezing van “Juan” (Jan). Ook in de vertaling van dit Spaans terug naar het Nederlands in de voetnoot blijft de auteur spreken van ‘Yvan’ Massue en ‘Ivan’ Verpoort, maar dit moet telkens ‘Jan’ zijn, getui- ge de in dit document nagetekende grafsteen met het grafschrift in het Vlaams waar telkens “Ian” vermeld staat. Ivan is overigens ook een veel te ongewone voornaam voor laat 16de-eeuwse Bruggelingen.

¹⁵ R. VAN BELLE, a.w., pp. 71 (en noot 31) en 72.

¹⁶ Ook nagetekend in het document voor Felix Bartolomé van Postel (FG 1210), zie afbeelding in R. VAN BELLE, a.w., p. 66 (afbeelding 5) met commentaar pp. 81-84.

¹⁷ Zijn grafschrift vermeldt als overlijdensdag en –maand OBIT XVIII KI SEPTEMB. (KI allicht afkorting van Kalendi). 18 Kalendas Septembris is een datum in oude Romeinse dagnummering (men telde af naar één van drie komende merkdagen in de huidige of begin van volgende maand). Omgerekend naar onze manier van dagen nummeren is dit 15 augustus.

¹⁸ *God de allerbeste, allerhoogste. Uit liefde en eerbied is dit praalgraf opgericht ter gedachtenis van de eerwaarde Pater en heer, mijnheer Johannes de Witte, die eerst bisschop benoemd werd van Cuba, daarna het ambt vervulde van opperaalmoeze- nier en biechtvader van de doorluchtige koningin van Frankrijk, Eleonora, en die tot voorbeeld voor het nakomelingschap, milddadig in deze stad openbare lessen heeft ge- sticht ten voordele van de studenten.* Zijn grafschrift vindt men ook in: B. DE JONGHE, *Belgium dominicanum sive Historia provinciae Germaniae inferioris sacri ordinis ff. praedicatorum, ex antiquis manuscriptis, probatis authoribus, litteris originalibus numquam impressis*, ... Brussel, 1719, p. 189.

¹⁹ Over hem, zie vooral: N.N., ‘De Brugsche bisschoppen’, in: *Rond den Heerd*, 3, nr. 43 (19 september 1868), pp. 340-341 en 44 (26 september 1868), pp. 347-348.

²⁰ V. VERMEERSCH, *Grafmonumenten te Brugge voor 1578*, dl. III, Brugge, 1976, p. 593. Zie ook N. GEIRNAERT, ‘Nog een opmerkelijke aanwinst van 2014: het testament van bisschop Jan de Witte 1540’, in: *Archiefleven*, Brugge, april 2015.

²¹ Reeds opgemerkt in R. VAN BELLE, a.w., pp. 69 (en noot 23) en 78.

²² We vinden het grafschrift vermeld in het hs. de Hooghe (samengesteld door Ignace-Michiel de Hooghe, 1655-1715), gekopieerd en verder aangevuld tot 1789, resp. 1802 door Mathias van Larebeke (†1803) en Jan Baptiste Donche (†1810)) in deel VI (mannenkloosters) onder de Predikherenkerk op p. 57, met een korte be- schrijving: *Eene marbere tombe staende den zuyd kant vanden choor, nevens de voor- gaende, waer op een figuere in bisschoplijke kleedinge is liggende, en men leest op een vergulde plaete deese inscriptie ...* maar zonder tekening van het monument. Voor een tekening uit 1787, precies honderd jaar later, zie Stadsbibl. Brugge, hs 585 (Molo), I, p. 503 (afgebeeld in V. VERMEERSCH, *Grafmonumenten ...*, a.w., bij nr. 538 (p. 592-595), plaat 295, waar het smaller is voorgesteld en met weglating van de kleinere vlakvullende versierselen).

